

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Arapça Gramer Tarihi	TİB5094		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (Yüzyüze)				
Amaç	Arap dili gramer tarihi hakkında bilgi sahibi olma. Arap dili gramer literatürünü tanıma. Alanın ana kaynakları, önemli alimleri ve tartışma konularını bilme.				
Ders İçeriği	Arap dili gramer tarihi hakkında yazılmış başucu eserlerinden biri baz alınarak konu hakkında genel bilgilendirme yapılması. Alanın öne çıkan alimleri ve eserleri hakkında bilgilendirme yapılarak bu eserlerin incelenmesi. Alanın tartışmalı konularının zikredilen eserlerden takip edilmesi.				
Ders Veren	Dr. Öğr. Üyesi İrfan KAYA				
Ders Kaynakları	Hatice Hudeysi, Târihu nahvî'l-Arabi, Ebu Bekir el-Enbari, el-İnsaf fî mesâilî'l-hılaf				

Hafta	Konu
1	Arap Dili Gramer çalışmalarının ortaya çıkışı
2	İlk nahiv çalışmaları.
3	Basra ve Kufe'de nahiv alimlerinin tabakaları.
4	Basra ve Kufe nahiv ekollerinin özellikleri ve ihtilafları.
5	Bağdat, Mısır ve Endülüs nahiv ekolleri.
6	İbn Hişam el-Ensari ve eserleri.
7	Arap dili nahiv alanında Elfiye geleneği ve İbn Malik'e ait Elfiye isimli eserin şerhleri.
8	Teshîl geleneği.
9	Nahiv ilminin ana kaynaklarından biri olarak İbn Hacıb'e ait Kâfiye adlı eser ve şerhleri.
10	Osmanlı dönemi nahiv çalışmaları.
11	Cumhuriyet dönemi Türkiye'deki ve çağdaş Arap nahiv çalışmaları.
12	Nahiv alimlerinin ve eserlerinin anlatıldığı tabakat kitapları
13	Nahiv alanında tartışmalı meseleler.
14	Günümüzde İlahiyat Fakültelerinde nahiv alanında yapılmış çalışmalar.

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	6	14
Ara Sınav 1		15	1
Ödev 1		30	1
Final		25	1
Ders İş Yükü:		196	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		7,69	

Program Çıktıları	
1	Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanır.
2	Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3	Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4	Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5	Alanla ilgili meseleleri tanır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6	Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7	Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8	Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9	Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10	Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11	Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12	Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Arap dili gramer tarihi hakkında genel bilgi sahibi olur. İlk gramer çalışmaları, ekolleri ve önemli alimlerini tanır.	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Alanın önemli tartışma konuları hakkında bilgi sahibi olur.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Gramer kurallarını, şevahitler ve misallerin tarihi gelişim seyri hakkında bilgi sahibi olur.	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ortalama Değer	4,33	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/428523>